Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Савруш авыл җирлеге Башкарма комитеты

КАРАР

№ 5 от 07.04.2020 г.

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының
«Савруш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә
җирләү эшен оештыру турында

"Җирләү һәм җирләү эше турында" 12.01.1996 ел, №8-ФЗ Федераль закон, “Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында” 06.10.2003 ел, №131-ФЗ Федераль законның 14 статьясы, МДК 11-01.2002 Россия Федерациясендә зиратларны җирләү һәм карап тоту тәртибе турында рекомендацияләр, РФ Баш дәүләт санитар табибының 28.06.2011 ел, №84 карары, "Зиратларны, биналарны һәм корылмаларны урнаштыру, урнаштыру һәм карап тотуга гигиеник таләпләр" 2.1.2882-11 РФ СанПиН, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы «Савруш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 48 статьясы нигезендә, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының « Савруш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә ритуаль хезмәтләр күрсәтүнс оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту тәртибен кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге Башкарма комитетына йөкләргә.

Савруш авыл җирлеге башкарма
комитеты җитәкчесе А.Г.Кузьмин

СОВЕТ САВРУШСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ

Аксубай муниципаль районы
Савруш авыл җирлеге
Башкарма комитетынын
"07" 04. 20 20 елның
5 номерлы карарына
кушымта

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының « Савруш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә ритуаль хезмәтләр күрсәтүне һәм күмү урыннарын карап тоту тәртибе

1 нче бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге тәртип "Җирләү һәм җирләү эше турында" 12.01.1996 ел, №8-ФЗ Федераль закон, шулай ук Россия Федерациясендә зиратларны җирләү һәм карап тоту тәртибе турында МДК 11-01 2002 Рекомендацияләр нигезендә, "Зиратларны, биналарны һәм җирләү өчен билгеләнгән корылмаларны урнаштыру, оештыру һәм карап тотуга карата гигиеник таләпләр" СанПин 2.1.2882-11 Россия Федерациясе Баш санитар табибының 28.06.2011ел., 84 нче номерлы карары белән расланган, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, №131-ФЗ Федераль закон нигезендә эшләнгән.

2. Әлеге Тәртип Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районын “Савруш авыл җирлеге” муниципаль берәмлегенең гамәлдәге һәм яңа төзелә торган барлык зиратлары территориясендә җирләү эшен оештыру нигезләрен, күмү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен билгели, мәетләрне (җәсәдләрне), үлгән яки һәлак булган күмүгә (күчереп җирләүгә) бәйле мөнәсәбәтләрне җайга сала.

3. Әлеге Тәртип Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Савруш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан барлык зиратларда да гамәлдә һәм барлык хуҗалык итүче субъектларның, оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә, шулай ук аларга йөрүче гражданнар тарафыннан үтәлергә тиеш.

4. Зират - үлгән яисә һәлак булган мәетләрне (җәсәдләрне) һәм һәлак булганнарның көлен күмү өчен билгеләнгән җирләү билгеләнешендәге объект, шулай ук үлгән кешеләрне күмү һәм ритуаль хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән биналар, корылмалар һәм башка объектлар.

5. Җирләү урыннары алып торучы һәм каберлекләрне күмү өчен билгеләнгән җир участоклары зиратларны күмү зонасын тәшкил итә. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районын « Савруш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге зиратлары муниципаль милек булып санала.

6. Зират янәшәсендәге территориядә яңа объектлар урнашырга, төзелергә һәм гамәлдәге административ-хуҗалык, энергетика һәм ярдәмче билгеләнештәге объектлар, дини корылмалар, парковка зоналары реконструкцияләнергә мөмкин

корылмалар, парковка зоналары. Җирләү урыннары булмаган территорияләр һәм җирләү өчен билгеләнгән объектлар Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше законнары таләпләре нигезендә зиратның милек комплексын формалаштыралар.

Башка хуҗалык итүче субъектлар карамагында булган корылмалар астындагы җир кишәрлекләре аерымланган, уникаль кадастр номерларына ия һәм Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә һәм срокка бирелә.

7. Үлгәннәрнең яисә һәлак булганнарның мәетләрен (җәсәдәләрен) күмүне (алга таба- мәетләрне күмү) Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының « Савруш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге зиратында үлүчеләрнең (вафат булганнарның) тәннәренә лаеклы мөнәсәбәт һәм халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген тәэмин итү максатларында башкаралар.

8. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районынң «Савруш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге зиратларында мәетләрне күмү, җәсәдләрне эксгумацияләү, кабер корылмаларын урнаштыру (алмаштыру) эшләре Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге башкарма комитеты (алга таба - вәкаләтле орган) карары буенча әлеге Тәртип нигезендә башкарыла.

2 нче бүлек. Зиратларны төзекләндерү һәм эш оештыру буенча төп таләпләр

9. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Савруш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге зиратлары - муниципаль, гореф - гадәтләре буенча- җәмәгать, җирләү тибы буенча - традицион һәм динле булып торалар.

10. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Савруш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге зиратлары күмүне гамәлгә ашыру өлешендә өч типтагы: ачык, буш җирләүләр өчен ябык һәм ябык.

Ачык зиратлар - зиратлар яңа җирләү урыннары булдыру өчен җир кишәрлекләре булган, анда күмү эшләре чикләнмәгән рәвештә башкарыла.

Буш җирләүләр өчен ябык зират - яңа җирләү урыннары булдыру өчен буш җир кишәрлекләре булмаган зират, ә күмү, урыннар булган очракта гына, гамәлдәге каберләргә генә башкарыла.

Ябык зиратлар - мәетләрне җирләми торган зиратлар. Зиратның статусы турында карар Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге Башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә.

11. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районын «Савруш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә зиратларны төзекләндерү, аларны тиешле тәртиптә тоту, җирләүнең санитар нормаларын үтәү, кирәкле хезмәт күрсәтүче персонал белән тәэмин итү җирләү эше мәсьәләләре буенча махсус хезмәт тарафыннан тәэмин ителә.

12. Яна җирләү урыннары (яна зиратлар) булдыру турында карар Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге Башкарма комитеты карары белән кабул ителә.

13. Зират территориясен күмү ысулына карамастан, функциональ зоналарга бүләләр:

1) керү;

2) йола (ритуал);

3) административ-хуҗалык;

4) җирләү зонасы;

5) зират периметры буенча яшел саклау зонасы.

14. Зиратларның керү зонасында каралырга тиеш:

1) керү төркеме (аерым керү - чыгу транспортка һәм килүчеләр өчен керү-чыгу), зиратның һәм җирләү эшен оештырган өчен вәкаләтле органның исемен күрсәтеп;

2) керү төркемен яктырту;

3) аерым хуҗалык керүе;

4) чүп җыю өчен урналар;

5) административ биналар, участоклар, юллар, тарихи һәм мемориаль каберлекләр, гомуми кулланылыштагы урыннар һәм су үткәрү краннары (техник ихтыяҗлар өчен су тупланган баклар) белән схематик план;

6) администрация игъланнары һәм боерыклары, зиратларга бару кагыйдәләре, гражданнарның хокуклары һәм бурычлары өчен белешмә-мәгълүмат стенды;

Керү зонасында җирләү сервисының башка объектлары һәм килүчеләр өчен ял урыннары урнашырга мөмкин.

15. Матәм процессиаларынын тоткарлыксыз үтүе өчен зиратлардагы капкалар киңлеге 4,0 метрга кадәр булырга мөмкин. Калитканың киңлеге 1,2 м.

16. Зиратларның ритуаль зонасын төп керү юлы һәм административ-хуҗалык зонасы янында урнаштырырга кирәк.

Ритуаль зонада матәм йолалары һәм хушлашу, дини биналар һәм корылмалар, иҗтимагый әһәмияттәге һәйкәлләр, япма белән ял итү өчен мәйданчыклары, урналар тапшыру заллары урнаштыру мөмкин.

Җәмәгать зиратлары секторларында хәрби каберлекләр өчен хәрби хөрмәт бирү өчен мәйданчыклар каралырга мөмкин.

17. Административ-хуҗалык зонасы-административ-көнкүреш бинасы, матди һәм инвентарь складлары урнашкан зират территориясенең бер өлеше. Аның өчен аерым керү каралган.

18. Зиратлар җиһазландырылырга тиеш:

1) чүп-чар җыю урыннары белән контейнер мәйданчыклары;

2) су сибү сүүткәргеч яки тупланма бак белән су белән техник ихтыяҗлары өчен;

3) автостоянка.

19. Зиратлар территориясе коймаланырга тиеш.

20. Җирләү зонасы зиратның төп функциональ өлеше булып тора. Барлык төр зиратлар өчен җирләү зонасы мәйданы зиратның гомуми мәйданының 65-75% ыннан да ким булмаска тиеш.

Җирләү зонасының планлаштыру структурасы элементлары булып кварталлар, секторлар һәм күмелгән урыннар участоклары тора.

Кварталлар 3,0 м киңлектәге каты өслекле эчке юллар белән бүленгән. Квартал эчендәге секторлар киңлеге 1,2 м. га кадәр булган каты өслекле аллеялар белән бүленә.

Эчке юллар һәм зиратлар аллеялары салганда участоктагы иң ерак кабердән алып юлга яки аллеяга кадәр араны 50 м. га кадәр кабул итәргә кирәк.

21. Зиратларда бер кешелек (ялгыз) каберлекләр, якын туганнар каберлекләре, гаилә (нәселдәшләр) күмелгән урыннар, дәрәҗәле, хәрбиләр, туганнар каберлеге (гомуми)

җир кишәрлекләре каралырга тиеш.

22. Зиратлар периметры буенча хуҗалык әһәмиятенә ия булган бофҗра (әйләнеш) юлы һәм зиратны визуаль яклауны тәэмин итәргә, торак ягыннан күзәтүне ябарга тиешле мораль (яшел) саклау зонасы оештырырга киңәш ителә.

23. Күмелгән урыннарда булу өчен тәкъдим ителә торган вакыт: май аеннан сентябрь аена кадәр 8: 00 дән 17: 00 гә кадәр.

Зират администрацияләренең эш режимы һәр көнне 08: 00 дән 17:00 гә кадәр.

3 нче бүлек. Зиратларда җирләү урыннары һәм аларның төрләре

25. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Савруш авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең барлык зиратларында кремацияләнмәгән мәетләрне күмү, санитар-эпидемиология нормалары һәм кагыйдәләре нигезендә, гореф-гадәтләренә һәм диненә карап, җиргә (табутларда, табутсыз) башкарыла.

26. Җирләү урыннары зиратның билгеләнгән планировкасы нигезендә билгеләнә.

27. Зиратлар территорияләрендә, диннәре буенча, үлгән яки һәлак булган мәетләрне җирләү өчен аерым участоклар яисә секцияләр дә төзелергә мөмкин, алар шулай ук киртә ысул белән дә, киртәсез ысул белән дә күмелергә мөмкин.

28. Җирләү урыннары түбәндәге төрләргә бүленә:

1) бер кешелек (ялгыз);
2) якын туганнар;
3) гаилә (нәселдәшләр);
4) дәрәҗәле
5) хәрбиләр;
6) туганнар каберлеге (гомуми).

Җирләү урыннары өчен җир кишәрлекләре түләүсез нигездә бирелә.

29. Бер кешелек (ялгыз) күмелгән урынның күләме 2,0 м х 2,0 м х 1,0 м тәшкил итә (озынлыгы, тирәнлеге, киңлеге).

30. Якын туганнар каберлекләре мәрхүмне җирләү өчен зиратлар территориясендә шул ук урында ире, хатыны яки якын туганы күмелүне гарантияләү өчен бирелә. Якын туганнар каберлеге урыннары мәетне җирләгәндә бирелә. Туганнар каберлеге теркәлгән затка киләчәктә бу җирләү урынында җирләнү хокукы бирелә, шулай ук мәрхүмнең туганнары күмелгән урында җирләү рөхсәт ителә.

Якын туганнары урыннарында күмү (гамәлдәге каберләргә күмү) әлеге кабергә соңгы күмү мизгеленнән 15 елдан да иртәрәк булмаган вакытта рөхсәт ителә.

31. Гаилә (нәселдәшләр) җирләү - ул җәмәгать зиратларында үлгән ике һәм аннан да күбрәк якын туганнарын җирләү өчен аерым җир участоклары.

Якын туганнарына карый ире, хатыны, балалары, ата-аналар, уллыкка алынганнар, уллыкка алучылар, бертуган абыйлары, бертуган апалары, оныклары, бабайлар, әбиләр.

32. Гаилә (нәселдәшләр) җирләү өчен җир участогы бирү (резервлау) өчен кызыксынучы зат (мөрәҗәгать итүче) җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәткә гаилә җирләү урынын алдан билгеләү өчен мөрәҗәгать итә һәм гаилә җирләү урынын алдан килештерү акты төзелә. Җирләү урынын алдан килештерү актында җирнең урнашу урыны (зиратның исеме, квартал номеры, сектор, участок), куллану күләме һәм шартлары (турыдан-туры яки киләчәк күмелү өчен)

күрсәтелә. Алдан килештерү акты ике нөсхәдә төзелә, шуларның берсе гариза бирүчегә тапшырыла.

33. Гаилә (нәселдәшләр) күмелү урыны бирү мәсьәләсен хәл итү өчен вәкаләтле органга түбәндәге документлар бирелә:

1) гаилә (нәселдәшләр) күмелгән урында күмү (күчереп күмү) күздә тотыла торган затлар даирәсен күрсәтеп, гаилә җирләвен булдыру өчен урын бирү турында гариза;

2) паспорт яисә мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклаучы башка документ күчермәсе, төп нөсхә кушымтасы белән;

3) гаризада күрсәтелгән затларның туганлык дәрәҗәсен раслаучы документлар күчермәләре, төп нөсхәләр кушымтасы белән;

4) җирләү урынын алдан килештерү акты.

Әлеге тәртиптә каралмаган башка документларны бирүне таләп итү рөхсәт ителми.

Барлык бирелгән документлар, әлеге статьяда күрсәтелгән документларны тапшыру көнендә, аларны кабул итү датасы турында тамга белән, гариза бирүчегә тапшырыла торган исемлек буенча кабул ителә.

Вәкаләтле орган тапшырылган документларны исәпкә алуны һәм саклауны тәэмин итә.

34. Гаилә (населдәшләр) җирләү өчен урын бирү яисә аны бирүдән баш тарту турында карар мөрәҗәгать итүче җирләү эше мәсьәләләре буенча вәкаләтле органга (җирләнгән көнгә кадәр бер көннән дә соңга калмыйча) үлем турында медицина таныклыгын яисә үлү турында таныклыкны бирү көнендә кабул ителә, ЗАГС органнары тарафыннан бирелә торган документлар, шулай ук әлеге тәртипнең 33 пунктында күрсәтелгән документлар.

35. Гаилә (населдәшләр) җирләү урыны күләме (туган җирләү өчен түләүсез бирелә торган урынны исәпкә алып) 12 кв. м дан артмаска тиеш.

36. Гаилә (населдәшләр) җирләү урынын резервлау өчен туган җирләү өчен түләүсез бирелә торган урын күләменнән артып киткән (алга таба - җирләү өчен урын резервлау) өчен Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге Башкарма комитеты карары белән билгеләнгән күләмдә бер тапкыр бирелә торган түләү алына.

37. Гаилә (населдәшләр) җирләү өчен урын бирү турындагы карар мөрәҗәгать итүчегә әлеге тәртипнең 34 пунктында билгеләнгән вакытта тапшырылырга яисә почта аша аны тапшыру турында хәбәрнамә белән җибәрелергә тиеш (алга таба-хәбәрнамә белән җибәрелә).

38. Гаилә (населдәшләр) җирләү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, мөрәҗәгать итүчегә әлеге тәртипнең 34 пунктындабилгеләнгән срокта хәбәрнамә белән тапшырыла яки җибәрелә.

Гаилә (населдәшләр) җирләүгә урын бирүдән баш тарту түбәндәге очракларда рөхсәт ителә:

1) мөрәҗәгать итүче гаилә җирләвен булдыру (резервлау) өчен тәкъдим ителгән урыннардан баш тартты;

2) мөрәҗәгать итүче зиратның структур үзенчәлекләре һәм зиратның архитектур-ландшафт мохите белән бәйле рәвештә гаилә җирләвен булдыру (резервлау) өчен бирелмәгән урынны алу теләген белдерде;

3) мөрәҗәгать итүче әлеге Тәртипнең 33 пунктында күрсәтелгән

документларны тапшырмаган.

Мөрәҗәгать итүче гаилә җирләвен булдыру өчен суд тәртибендә урын бирүдән (резервлаудан) баш тартуга шикаять бирергә, йә кабат гаилә җирләвен булдыру өчен урын бирүдән (резервлаудан) баш тарту өчен нигез булган хәлләрне бетергәннән соң гаилә күмелеше булдыру өчен урын бирү турында гариза белән мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

39. Зиратларда дәрәҗәле күмелгән урыннар өчен аерым участоклар каралырга мөмкин.

40. 5 кв. метрдан да ким булмаган дәрәҗәле күмелгән участокларда җирләү дәүләт, иҗтимагый оешмалар һәм гражданнар тәкъдиме буенча башкарыла.

41. Зиратларда Бөек Ватан сугышында катнашучыларны, шулай ук кораллы конфликтларда һәлак булганнарны җирләү өчен аерым участоклар оештырылырга мөмкин. Әлеге участокларда җирләү үлгән кешенең хәрби хәрәкәтләрдә катнашуын раслаучы документлар күрсәткәндә башкарыла.

42. Җәмәгать зиратларында өстенлекле дин (конфессиональ) билгеләре буенча вафат булганнарны күмү өчен участоклар каралырга мөмкин. Җирләү урыннарының әлеге участокларын җирләү урыннары бары тик бер дин тоткан, үлгән кешеләрне җирләү өчен генә билгеләнгән дин тотучы зиратларда җирләү урыннарыннан аерырга кирәк

4 нче бүлек. Мәрхүмнәрне җирләү тәртибе

44. Зиратларда мәрхүмнәрне җирләү әхлакый һәм санитария таләпләренә каршы килми торган гореф-гадәтләр һәм йолалар нигезендә, үлгән яисә вафат булган (җәсәдләрен) күмү буенча йола гамәлләре, мәетнең гәүдәсен (җәсәдләрен) күмү юлы белән (кабергә күмү, склепка) яки мәетнең яндырган көлен сакланатырган савытында (кабергә күмү, колумбарийда) үткәрү юлы белән башкарыла.
45. Гамәлдәге законнар нигезендә, аның вафатыннан соң һәр кешегә, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, җирләү, мәетне (җәсәдләрне) яки туфракны җирләү өчен бушлай җир участогы бирү гарантияләнә.

Зиратларда урыннар мәетне (җәсәдләрне) яки үлгән яки вафат булган затның мәетнең җирләү өчен бирелә. Шушы зиратта җирләнмәгән затлар истәлегенә кабер корылмалары урнаштыру рөхсәт ителми.

46. Мәетләрне җирләү бары тик дәүләт үрнәгендәге үлү турындагы таныклык яки билгеләнгән үрнәктәге перинаталь үлем турында медицина таныклыгы нигезендә генә башкарыла.

47. Зиратларда үлгәннәрне күмү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт көче белән яисә үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган зат тарафыннан башкарыла; эшне башкару технологиясен вәкаләтле орган тарафыннан тикшереп торыла.

48. Мәрхүмне җирләү өчен җир кишәрлеге күләме (җирләү урыны) зират статусыннан һәм буш урыннардан чыгып, вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнә.

49. Мәрхүмне җирләү өчен яңа (буш) участок биргәндә җирләү урынының бөтен озынлыгы буенча дүрт якның берсеннән кабер янына иркле керү тәэмин ителергә тиеш. Кабергә буш керү мөмкинлеген тәэмин итә торган үтүнең киңлеге 0,5 м дан да ким булмаска тиеш.

50. Каберлекләр, кагыйдә буларак, зират территориясен рациональ

файдалануны исәпкә алып, эзлекле тәртиптә башкарыла. Җир участогы, аның күләме һәм җирләү урыны, вафат булган затның һәм мәетне җирләү бурычын үз өстенә алган затның ихтыярын исәпкә алып(мөмкинлекләр булганда), вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнә.

51. Җирләү зиратның буш җирләрендә дә, туганнар каберлекләренең буш урыннарында да, гамәлдәге турыдан-туры булган кабергә дә башкарыла ала.

Гамәлдәге каберләргә үлгәннәрне күмү (алга таба- гамәлдәге каберләргә күмү) минеральләшү чоры тәмамлангач кына, ләкин соңгы күмү вакытыннан 15 елдан да иртәрәк түгел, башкарыла.

52. Якын туганнары җиренең буш участогында үлгәннәрне җирләү бары элек бирелгән чикләрдә генә рөхсәт ителә.

53. Булган якын туганнары каберлегенең буш урынында һәм турыдан-туры булган каберлекләргә җирләү, минерализация чоры узганнан соң, җирләү урыны өчен җаваплы гражданнарның шәхси гаризалары буенча, тиешле документлар булганда яки җирләү урыны өчен җаваплы затларны җирләү бурычын үз өстенә алган затлар гаризасы буенча гына башкарыла.

Тиешенчә теркәлмәгән туганлык урыннарының буш урыннарында яисә күмелгән урын өчен җаваплы зат турында күмелүләрне теркәү Кенәгәсендә вәкаләтле органда исәпкә алу белешмәләре булмаган очракта үлгәннәрне җирләмиләр.

54. Җирләү урыны өчен җаваплы кеше үлгән очракта, аны үлгән кеше исән чакта карап торган кабергә күмү максаты белән, вафат булучыны күмү бурычын үз өстенә алган зат вәкаләтле органга билгеләнгән үрнәктәге әлеге кабергә күмү турында таныклыкның оригиналын тапшырырга тиеш.

55. Каберне казып алу участокта һәм вәкаләтле орган тарафыннан күрсәтелгән чикләрдә тиешле рөхсәт алынганнан соң гына башкарыла.

56. Мәетләрне (җәсәдләрне), үлгән яки вафат булган мәетен күмү тиешле рөхсәт алганнан соң гына һәм вәкаләтле орган белгечләре контролендә башкарыла.

57. Каберне казып алуга һәм мәетне күмүгә рөхсәт алу өчен үлгән кешенең ихтыярын башкаручы яки мәетне җирләү бурычын үз өстенә алган зат билгеләнгән үрнәктәге гариза белән вәкаләтле органга шәхсән мөрәҗәгать итә.

58. Гаризага түбәндәге документлар һәм аларның күчермәләре теркәлә:

1) яңа урында күмелгән вакытта:

- дәүләт үрнәгендәге үлем турында таныклык яки билгеләнгән үрнәктәге перинаталь үлем турында медицина таныклыгы;

- мөрәҗәгать итүче паспорты.

Яңа урында күмелгән очракта гариза вәкаләтле орган белгечләре тарафыннан зиратта җирләнү урынына чыгып карала; җирләү һәм күмү урынын урнаштыру мөмкинлеге билгеләнә, шуннан соң гаризада тиешле билге-килештерү куела; күмүгә гариза мөрәҗәгатьтән соң бер тәүлектән дә артмый эчендә карала һәм килештерелә;

2) гамәлдәге булган кабергә күмгәндә (гариза җирләү урыны өчен җаваплы заттан гына кабул ителә):

- үлем турында таныклык яки билгеләнгән үрнәктәге перинаталь үлем турында медицина таныклыгы;

- күмү урыны өчен җаваплы затның паспорты;

- билгеләнгән үрнәктәге җирләү турында таныклык;

3) гамәлдәге каберлеккә мәетнең яндырган көлен сакланатырган савытында

җирләгәндә (гариза җирләү урыны өчен җаваплы заттан гына кабул ителә):

- үлем турында таныклык яки билгеләнгән үрнәктәге перинаталь үлем турында медицина таныклыгы;
- күмү урыны өчен җаваплы затның паспорты;
- билгеләнгән үрнәктәге җирләү турында таныклык;
- кремация турында, кайсы крематорийда һәм мәетнең җәсәдләре кайчан кремацияләнгән булуын күрсәтеп, гариза бирүчегә кремацияләү соң мәетнең яндырган көлен сакланатырган савытында бирү фактын раслаучы, белешмә;

4) тормышта әлеге кабергә күмелү турында таныклыгына ия булган мәрхүмне гамәлдәге каберлеккә күмгәндә:

- күмелү урыны өчен җаваплы затның үлем турында таныклык;
- күмү урыны өчен җаваплы вафат булган кешенең җирләү бурычын үз өстенә алган затның паспорты;
- билгеләнгән үрнәктәге җирләү турында таныклык. Таныклык булмаган очракта, мәетне гамәлдәге кабергә күмүне теркәү кенәгәсендә булган архив белешмәләре нигезендә башкарылырга мөмкин.

59. Ир-хатыны, балалары, ата-аналары, уллыкка алынган яки уллыкка алынган һәм күмелгән урын өчен җаваплы кеше. тиешле гариза белән мөрәҗәгать итү мөмкинлеге булмаганда, гамәлдәге каберлеккә күмелү турындагы карар мәрхүмнең якын туганы гаризасы нигезендә вәкаләтле орган җитәкчесе тарафыннан кабул ителергә мөмкин.

60. Булган каберне җирләү турындагы гариза вәкаләтле орган вәкиле тарафыннан зиратта карала, исәпкә алу мәгълүматлары тикшерелә, җирләү күздә тотыла торган урынга чыгу башкарыла, теркәү мәгълүматлары фактик мәгълүматлар белән чагыштырыла һәм, алар туры килгән очракта, әлеге урында җирләү мөмкинлеге билгеләнә, шуннан сон, гамәлдәге кабергә күмү җирләү урыны өчен җаваплы кеше ризалыгы булган очракта, гаризада тиешле билге- килештерү куела.

Гамәлдәге кабергә җирләүгә килешү алу өчен түбәндәге сәбәпләр аркасында баш тартырга мөмкин:

- күмү урыны өчен җаваплы зат булмау яки гамәлдәге кабергә җирләүгә анын ризалыгы булмау;
- якын туганыңа үлем турында таныклык оригинал яки архив белешмә булмау;
- күмелү урынында факттагы мәгълүматларның теркәү урыны белән тәңгәл килмәү;
- якын-тирәдәге каберлекләрнең тынычлыгын бозу куркынычы;
- яндагы кабер корылмаларына зыян китерү куркынычы;
- кабер казу эшләрен башкаручы затларның тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч янау;
- зиратны тышкы төзекләндерү объектларына зыян китерү мөмкинлеге.

61. Җирләү (гамәлдәге кабергә җирләү) турындагы гаризаны карап тикшергәннән соң, вәкаләтле орган белгече тарафыннан гариза вәкаләтле орган администрациясенә тапшырыла, анда мөрәҗәгать итүченең җирләү хокукы, тапшырылган документларның тулы булуы һәм кирәкле килешүләрнең булуы тикшерелә.

Уңай билге-килешү булмаган очракта, зиратта вәкаләтле орган белгече килешүдән баш тартуның нигезле булуы тикшерелә.

62. Мөрәҗәгать итүченең җирләүгә хокуклы булуын тикшерү тәмамланганнан соң, мөрәҗәгать итүчегә кабер казу яки рөхсәт бирүдән баш тарту, вәкаләтле органның вазыйфаи затына тиешле виза салу юлы белән бирелә. Кабер казуга рөхсәт бирүдән баш тарткан очракта, мөрәҗәгать итүче ачыкланган җитешсезлекләрне юкка чыгарырга һәм гариза белән кабат мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

63. Мөрәҗәгать итүче алынган рөхсәт белән зиратта вәкаләтле орган белгечләренә мөрәҗәгать итә, шуннан соң мөрәҗәгать итүче һәм кабер казуны хәл итүче затлар кабер казуның куркынычсызлыгы техникасы буенча мәҗбүри инструктаж уза һәм зиратның инфраструктурасына һәм күрше җирләү урыннарына зыян китергән өчен журналда эшләр башкаруга рөхсәт язуы өчен шәхси җаваплылык турында кисәтелә.

64. Мәрхүмне күмү бурычын үз өстенә алган зат һәм турыдан-туры кабер казу эшен башкарачак затлар зиратнын эш режимын исәпкә алып эшләр башкарырга рөхсәт ителә.

65. Кайгылы йөрү узган яки кабер казыла торган урын янында җирләнгән очракта, җир эшләре яки кабер корылмаларын урнаштыру эшләре туктатыла.

66. Кабер казып алу эшләрең тәмамланганнан соң вәкаләтле орган белгече тарафыннан санитария нормаларына һәм рөхсәт бирү документларына, шулай ук тирә-юньдәге чисталык һәм тәртипкә туры килү предметына әзерләнгән кабер карала. Гаризада туры килгән очракта, билге ясала, аның нигезендә, мәрхүмне күмү өчен җирләү процессиягә рөхсәт ителә.

67. Мәетне турыдан-туры җирләү вакыты вәкаләтле орган белгече тарафыннан, үлгәннәрне җирләүне контрольдә тоту һәм башка җирләү процесслары белән кисешүне булдырмау максатларында күрсәтелә.

68. Күмелгән урынга чыгып, вәкаләтле орган белгече күмгәннән сон каберлекләрне, каберлекләрне һәм аның янәшәсендәге территорияне чисталык, тәртип, санитария-эпидемиология таләпләренә туры килү, тирә-юньдәге каберлекләрнең, кабер өсте корылмаларының һәм зиратның инфраструктурасының сакланышы һәм тынычлыгы буенча каберләрне карап тикшерә, шуннан соң кабер казу рөхсәтнамәгә тиешле билге куела.

69. Мәетне күмгәннән соң, барлык тамгалары белән күмүгә гариза вәкаләтле орган вәкиленә тапшырыла, бу җирләүне башкару бурычын үз өстенә алган затка җирләү турында таныклык бирү өчен нигез булып тора.

70. Мәетне тиешле рөхсәттән башка яисә билгеләнгән регламентларны бозып җирләү гамәлдәге законнар нигезендә җаваплылык китерә. Мәрхүмне күмү фактын дөрес итеп билгеләү һәм раслау мөмкин булмау сәбәпле, вәкаләтле орган билгеләнгән үрнәктәге җирләү турында таныклык һәм зиратта үлгән кешене күмү турында белешмә бирергә хокуклы түгел.

5 нче бүлек. Ир-хатыны, якын туганнары, башка туганнары яисә законлы вәкиле булмаган мәетләрне (вафат булган) җирләү

71. Ир-хатыны, якын туганнары, башка туганнары яисә үлгән кешенең законлы вәкиле булмаса, мәетне җирләү яки җирләү мөмкин булмаса, шулай ук үлгән кешене өйдә, урамда яки башка урында җирләү бурычын алган башка затлар булмаса, анын шәхесенен эчке эшләр органнары билгеләгәннән сон җирләү, сату

нәтиҗәләре буенча вәкаләтле орган билгеләгән җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан өч тәүлек дәвамында, үлем сәбәпләрен билгеләгәннән соң, җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан башкарыла, әгәр башкасы Россия Федерациясе законнарында каралмаган булса.

72. Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән мәетләрне җирләү, әлеге органнарның ризалыгы белән, җәмәгать зиратларының аерым участокларына җир бирү юлы белән, җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан башкарыла.

73. Җирләү яки җирләү бурычын үз өстенә алган зат булмаса, мәетне өйдә, урамда яки башка урында җирләү, җирләү мөмкин булмаса, эчке эшләр органнары тарафыннан мәрхүмнең шәхесен билгеләгәннән соң, килешү нигезендә « Савруш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан зиратларда теркәлгән һәм эшләүче зиратларны җирләү эше мәсьәләләре буенча махсус хезмәтләрне җәлеп итеп, җирләү юлы белән өч тәүлек эчендә мәетне (җәсәдләр) җирләү юлы белән "Савруш авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге территориясендә, әгәр башкасы Россия Федерациясе законнарында каралмаган булса. Бу максатта кирәксез мәетләрне (җәсәдләрне) җирләү, шулай ук шәхесләре билгеләнмәгән мәетләрне җирләү өчен зиратларда махсус участоклар булдырыла.

6 нче бүлек. Җирләү урыннарын теркәү һәм яңадан теркәү

74. Зиратлардагы каберлекләр вәкаләтле орган тарафыннан мәҗбүри рәвештә теркәлергә (яңадан теркәлергә) тиеш.

Вәкаләтле орган җирләгән урыннарның кәгазь һәм электрон исәбен алып бара.

75. Җирләү урынын (каберлекне) теркәү вәкаләтле органның вазыйфаи заты тарафыннан мәрхүмне җирләү процедурасы тәмамланганнан соң күмүне теркәү Кенәгәсендә башкарыла.

Каберлекләрне теркәү кенәгәсе 25 ел дәвамында вәкаләтле органда саклана, аннары муниципаль архивка саклануга тапшырыла_____________________.

76. Хуҗасыз җирләү урыннары барлыкка килүгә юл куймас өчен, җирләү (каберлекләр) урыннарын теркәү үлгән кешене җирләү бурычын үз өстенә алган физик затларга гына рөхсәт ителә

(җирләү урыннары (каберлекләр) фәкать үлгән кешене җирләү бурычын үз өстенә алган физик затларга гына рөхсәт ителә).

Мәрхүмне җирләү бурычын үз өстенә алган зат(күмелгән урын өчен җаваплы), җирләү урынын теркәү һәм исәпкә алу белән бәйле барлык мәсьәләләрне төгәлләргә, шул исәптән тиешле документлар рәсмиләштерергә, җирләү процедурасы тәмамланганнан соң хисап язмаларын кертергә тиеш.

77. Җирләү урынын теркәгәндә мәетне җирләү бурычын үз өстенә алган затка билгеләнгән үрнәктәге җирләү турында таныклык, шулай ук каберлекләрне теркәү Кенәгәсендәге язу номерына туры килә торган теркәү номеры бирелә.

Вәкаләтле органның вазыйфаи заты җирләү процедурасы тәмамланганнан соң күмелгән урында күмелгән теркәү номерын билгеләргә яки аның куелышын үз өстенә алган затның күзәтергә тиеш.

78. Күмелү турындагы белешмә таныклыкта күрсәтелгән күмелү урыны белән

гамәлләр кылу хокукын раслаучы документ булып тора. Җирләү урыны өчен җаваплы яки аның вәкиле гаризасы буенча нотариаль расланган ышаныч кәгазе белән түбәндәге гамәлләр башкарыла:

- күмү корылмаларын урнаштыру;
- кабердә күмелгән бүтән затка күмелгән урын өчен җаваплы затның хокукларын һәм бурычларын тапшыру;
- мәетне яки аның җәсәдләрен минеральләштерү процессы тәмамланганнан соң гамәлдәге кабергә җирләү;
- җәсәдләрне яңадан җирләү (җәсәдләрне эксгумацияләү һәм күмү башка урында);

79. Җирләү урынын яңа затка яңадан теркәү турында карар кабул ителгәннән соң, вәкаләтле орган күмелгән урыннарны теркәү Кенәгәсенә тиешле язма кертә.

Күмелгән урын өчен яңа җаваплы кешегә күмелү турында белешмә бирелә. Җирләү турында иске белешмәләр вәкаләтле органга тапшырыла һәм утильләштерелә.

80. Билгеләнгән үрнәктәге белешмә югалган очракта, күмү урыны өчен җаваплы затка аның гаризасы буенча булган архив мәгълүматлары нигезендә дубликат бирелә.

81. Зиратта күмелү урынын раслау өчен җирләү урыны өчен җаваплы кешегә билгеләнгән үрнәктәге белешмә, үлгән кешене күмүне теркәү Кенәгәсендә яки мәетне турыдан-туры күмү фактын раслаучы дәлилләр булганда гына бирелә.

Каберлекләрне теркәү Кенәгәсендә мәгълүматлар яки үлгән кешене турыдан-туры күмү фактын раслаучы дәлилләр булмаганда, җирләү урыны өчен җаваплы кешегә үлгән кешенең биографик белешмәләре күрсәтелгән кабер корылмасы булуы турында белешмә бирелә.

7 нче бүлек. Каберлек корылмаларын урнаштыру тәртибе

82. Зиратларда каберлек корылмаларын әзерләү һәм урнаштыру әлеге Тәртиптә каралган шартлар һәм Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге Башкарма комитетының гамәлдәге норматив актлары нигезендә башкарыла.

83. Каберләрдә каберлек корылмалары (кабер ташлары, һәйкәлләр, склеплар, кабер киртәләре, чәчәклекләр, цоколлар һ. б.) вәкаләтле органга күмелү урыны өчен җаваплы зат гаризасы буенча билгеләнә яки башкаларга алмаштырыла.

84. Әзерләнә торган һәм урнаштырыла торган каберлекләр башка күмелгән урыннарга үтеп керергә һәм зиратны төзекләндерү һәм агымдагы карап тоту буенча эшләр башкаруга комачауламаска тиеш.

85. Каберлек корылмалары җирләү өчен бүлеп бирелгән җир участогы чикләрендә билгеләнә. Кабер ташлар, һәйкәлләр, стелалар, мемориаль такталар, башка истәлекле билгеләр кую участок читендә тыела.

86. Көпчәкле-кисү элементлары булган кабер киртәләрен урнаштыру тыела. Билгеләнгән каберлек корылмалары участок чикләрендә чыгыш ясаучы яки аларга бәйләүче частьләргә ия булырга тиеш түгел.

Куела торган кабер корылмаларының биеклеге- 2 (ике) метрдан да артмаска, кабер киртәләре - 80 см дан да артмаска мөмкин.

87. Зиратларда күмү корылмаларын урнаштыру, эшләр башланыр алдыннан һәм алар тәмамланганнан соң вәкаләтле орган белгечләре тарафыннан аларны

урнаштыру эшләрен үткәрү технологиясен контрольдә тоту буенча махсус хезмәт көчләре һәм башка затлар тарафыннан башкарыла.

Әгәр дә җайланманың технологиясен үтәмәү билгеләнгән кабер корылмаларына, инженерлык челтәрләренә, аллея, юлларга, яшел үсентеләргә яисә тышкы төзекләндерүнен башка объектларына зыян китерүгә (бозуга, юк итүгә) китерсә, эшләрнең заказчысы вәкаләтле орган билгеләгән тәртиптә төзелгән дефект акты нигезендә китерелгән зыянны тулы күләмдә капларга тиеш.

88. Җирләү корылмаларын урнаштыруны грунт утырту белән бәйле рәвештә үлгән кешене җирләгәннән соң бер елдан да иртәрәк башкарырга киңәш ителә.

89. Җирләү корылмалары җирләү урыны өчен җаваплы кешеләрнең милке булып тора, шуңа бәйле рәвештә әлеге корылмаларны карап тоту һәм саклау бурычы йөкләнә.

90. Кабер корылмаларына (кабер ташларына, һәйкәлләргә) үлгән кеше турында дөрес булмаган биографик белешмәләр белән язулар төшерү тыела.

91. Җирләү урыннары өчен җаваплы яки каберләү корылмалары куелмаган, куелган таләпләргә туры килми торган гражданнар, кисәтү алганнан соң 30 көн эчендә рөхсәт ителгән җитешсезлекләрне бетерү кирәклеге турында кисәтәләр.

92. Вәкаләтле орган, ташландык җирләү урыны өчен җаваплы затны билгеләү мөмкин булмаганда, башка каберләр янына керүгә комачаулаучы киртә куелган очракта, кызыксынган гражданнар катнашында комиссия тикшерүе нәтиҗәләре буенча, ташландык җирләү урыны коймасын өлешчә демонтажлау (урнаштыру) турында Карар кабул итәргә хокуклы.

башка каберләргә керү мөмкинлеген тәэмин итү.

93. Коры-сары (авария хәлендәге агачлар), табигый бәла-казалар, урлашу һәм вандализм нәтиҗәсендә мөмкин булган зыяннардан иминиятләштерергә киңәш ителә.

8 нче бүлек. Каберләрне һәм каберлекләрне карап тоту, каберләрне хуҗасыз дип тану.

94. Күмүгә белешмә язылган затлар кабер өемнәре һәм яшел үсентеләрне (кабер ташы, һәйкәл, цоколь, чәчәк түтәлләре, киртәләр, күмелү турында кирәкле белешмәләр) үз көчләре белән яки башка затларны җәлеп итеп, тиешле хәлдә тотарга тиеш.

95. Кабер корылмасы (кабер ташы, һәйкәл) милекчесе теләге буенча, күрсәтелгән милекче һәм җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт арасындагы коймалар күмелгән урыннарга хезмәт күрсәтү, кабер өсте корылмасын (кабер ташларын) кабул итү, саклануга килешүләр төзелергә мөмкин.

96. Җирләнү турында мәгълүматлар тулысынча булмаганда (кабер ташы, һәйкәл, цоколь, койма юк, үлгәннәр турында мәгълүмат бирелгән билге, хач һ. б.) һәм җирләнүне 2 (ике) елдан артык карау өчен зират администрациясе бурычлы:

1) кабернен торышы турында акт төзү өчен җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт, попечительләр советы вәкилләре катнашында комиссия чакырырга;

2) каберлекне тәртипкә китерү кирәклеге турында кисәтү-трафаретны күмүгә куярга;

3) әлеге каберлекне махсус китапта теркәргә;

4) җирсез җирләнүнең яки кабер өстендәге корылманың тарихи-мәдәни кыйммәтләре билгеләнгән очракта, аның тарихи һәм мәдәни ядкярләрне саклау һәм куллану турындагы законнар нигезендә сакланышын тәэмин итәргә кирәк.

97. Кисәтүдән соң бер ел узгач, кабер тәртипкә китерелмәгән һәм кызыксынган зат җирләнгән өчен җаваплылыкны раслаучы документаль дәлилләрне тапшырмаган очракта, җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган оешма попечительләр советы вәкилләре белән берлектә каберне һәм кабер корылмасын хуҗасыз дип тану турында карар кабул итәргә хокуклы.

98. Кабер өстендәге корылманы җирләү бурычын үз өстенә алган хуҗасыз затка җирләү турында акт төзегәннән соң, каберне һәм кабер өсте корылмасын тәртипкә китерү кирәклеге турында заказлы хат белән кабат хәбәр җибәрелә һәм, әгәр таләп үтәлми икән, акт төзелгәннән соң 3 ел узгач, ләкин кабер өсте корылмасы җирләнгән көннән 20 елдан да иртәрәк түгел, кабер ташы хуҗасыз дип таныла.

99. Кабер өстендәге корылмаларны сүтү тиешле акт белән рәсмиләштерелә. Әлеге участокта кабат җирләү рөхсәт ителә, әмма кабер өсте корылмасы хуҗасыз дип табылган көннән соң 10 елдан да иртәрәк түгел.

100. Хуҗасыз каберләргә күмелү әлеге кагыйдәләр нигезендә башкарыла.

9 нче бүлек. Зиратларга бару кагыйдәләре

101. Зиратлар территориясендә халык җәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

102. Зиратка килүчеләр хокуклы:

1) үлгән кешеләрнең җирләү урыннарына бару;

2) мәдәни билгеләнештәге объектларга бару;

3) күмү урыннарын карап тоту;

4) һәйкәлләрне һәм башка кабер корылмаларын урнаштыру, яңадан торгызу, яңадан төзү, каберлекләрне төзекләндерү, шул исәптән эскәмияләр кую буенча нинди дә булса капиталь эшләр башкару;

5) зиратка автотранспорт чарасы белән керү;

6) дини гореф-гадәт үткәрү.

103. Дини йолалар гражданнар тарафыннан дини оешмалар һәм конфессияләр билгеләгән гореф-гадәтләр буенча мөстәкыйль үткәрелә һәм әлеге тәртипкә һәм башка хокукый актларга каршы килмәскә тиеш.

104. Зиратлар территориясендә тыела:

1) йорт хайваннарын көтү, кош-корт тоту, этләр йөртү;

2) учак ягу, ком һәм балчык чыгару, дерн кисү;

3) грунт казып алу тыела;

4) һәйкәлләрне бозарга, территорияне чүпләргә;

5) яшел утыртмаларны кисәргә, чәчәкләрне өзәргә;

6) велосипедларда, мопедларда, мотороллерларда, мотоциклларда, чангы, чаналарда йөрү;

7) спиртлы эчемлекләр эчәргә, психотроп чаралар һәм наркотиклар кабул итәргә, хәмер һәм башка исерек хәлдә булырга;

8) территорияне металл ломнар, төзелеш һәм көнкүреш калдыклары һәм башка материаллар белән пычратырга һәм чүпләргә;

9) хайваннар күмү һәм корбан чалу;

10) күмелгән урыннарда агачлар һәм куаклар утырту;

11) аның ябылганнан соң зират территориясендә булу;

12) чит милекне үзләштерү, аны күчерү һәм башка үзидарә гамәлләр башкару.

105. Зиратлар территориясендә (чәчәкләр, күмелгән ритуал әйберләре, каберләрне төзекләндерү материаллары белән сәүдә итү) эшмәкәрлек эшчәнлеге алып бару тыела. Эшмәкәрлек эшчәнлеге бары тик махсус бирелгән урыннарда гына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге Башкарма комитеты рөхсәте белән генә башкарыла.

106. Җирләү урыннарын мәсхәрәләү яки юк итү Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка китерә.

107. Мәрхүмне җирләү бурычын үз өстенә алган затлар (җирләү урыны өчен җаваплы затлар) тиешле:

1) тиешле документларны рәсмиләштерергә һәм күмелгән урында күмелгән теркәү номерының күмелү процедурасы тәмамлануга ук урнаштырылуына инанырга;

2) яңа күмелгән теркәү номерының күмелгән урында урнашуына; күмелгән урынны яңадан теркәгән очракта- искесен утильләштерү өчен вәкаләтле органга тапшырганнан сон, инанырга;

3) каберне, каберлекләрне, каберлекләрне, яшел үсентеләрне һәм күмелгән урыннар турында кирәкле мәгълүматларны тиешле хәлдә тоту;

4) кабер чокырларын, үләнне чабу, кабер өстендәге корылмаларны ремонтлау һәм буяу, якын-тирә территорияне периметр буенча 0,5 м арада, чүп-чар махсус билгеләнгән урыннарга алып, чистарту (контейнерлар);

5) планлы яңадан теркәү узарга.

108. Дини оешмалар вәкилләре үзләренең һәм башка конфессия вәкилләренә хөрмәт белән карарга, йолалар кылуга комачауламаска, җеназаларны оештыру һәм үткәрү белән шөгыльләнүче персоналга җирләү тантанасын үткәргәндә үз функцияләрен үтәргә ярдәм итәргә тиеш.

109. Кабердәге әйберләрне, кабердәге ритуаль атрибутларны урлауда, җирләү урыннарын мәсхәрәләүдә яки юк итүдә гаеплеләр Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка ия.

10 нче бүлек. Зиратларны карау буенча иҗтимагый чаралар

110. Зиратларны карау буенча төп иҗтимагый чаралар (шимбә һәм чәршәмбе өмәләре) ел саен апрель-май айларында, бәйрәмнәр һәм истәлекле даталар (Яз һәм Хезмәт бәйрәме, Җиңү көне), дини бәйрәмнәр һәм истәлекле даталар (Пасха, Радоница, Ураза бәйрәме, Корбан бәйрәме һ.б.), сентябрь-октябрь айларында оештырыла.

111. Зиратларга хезмәт күрсәтүне гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органнары һәм оешмалар, урып-җыю инвентаре бүлеп бирү һәм махсус техника бирү юлы белән зиратларда шимбә һәм чәршәмбе өмәләре үткәрүдә инициатив төркемнәргә һәм берләшмәләргә ярдәм итәләр.

112. Зиратларны карау буенча җәмәгать чараларын оештыруны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге Башкарма комитеты башкара.

11 нче бүлек. Дини зиратларда эшчәнлекне оештыру

113. Бу бүлек дин тотучылар һәм мәрхүмнәрнең якын туганнарының элек шул ук дин буенча вафат булган диннәр белән янәшә җирләнгән булу хокукларын яклый.

114. Дин тоту зираты - җирләү объекты, аңа бер дин (конфессия) вафат булган кешеләр өчен җирләү урыннары, шулай ук үлгән кешеләрне җирләү һәм башка ритуаль хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән биналар, корылмалар һәм башка объектлар керә.

115. Дини зиратлар уставлары зиратларда дини йолаларны гамәлгә ашыруны күздә тоткан үзәкләштерелгән дини оешмалар тәкъдиме буенча төзелә ала.

Дини зиратны булдырганнан соң анын статусын иҗтимагый яки башкача үзгәртү рөхсәт ителми.

116. Дини конфессияләр карамагында булган җир кишәрлекләре аерым санала, уникаль кадастр номерларына ия һәм дини оешмаларга Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән вакытка һәм хокукта бирелә.

117. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге башкарма комитеты, тиешле дини берләшмәләр белән килешенеп, дини зиратларның эшчәнлек тәртибе билгеләнә.

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районының
« Савруш авыл җирлеге»
муниципаль берәмлеге
территориясендә ритуаль хезмәтләр
күрсәтүне һәм күмү урыннарын
карап тоту тәртибенә 1 нче кушымта

Җирләүгә гариза формасы*

Җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт җитәкчесенә

____
(вазыйфасы, юридик затның исеме, Ф.И.А.)
____
____
____
(кемнән: Ф. И. А., яшәү урыны,
элемтә өчен телефон)

ГАРИЗА.

Улгән туганымны күмүегезне сорыйм ___________________________________
____
(фамилиясе,исеме, әтисенең исеме)
аның ихтыяр белдерүе нигезендә
____
(кайда: туган кабергә яки буш урынга)
Кайда _______елда вафат булган туганым күмелгән**
____
(туганлык мөнәсәбәте, Ф. И. А.)
_ номермы участогында ____
(квартал күрсәтергә/сектор/участок, зират исеме)
Кабердә бар*** ____
(кабер корылманың төрен күрсәтергә)
дип язылган ____
(Ф.И. А., элегрәк җирләнгән кешенең туган, үлгән көннәре)
Мәгълүматларның дөреслеге өчен тулы җаваплылык тотам.
Кушымта:
1) мәрхүмнең ихтыяр белдерүе (булганда);
2) үлем турында таныклык.

"___"__________20__ ел. ____________ ___________________________________
(имза) (имзаның расшифровкалау)

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районынын
« Савруш авыл җирлеге»
муниципаль берәмлеге
территориясендә ритуаль
хезмәтләр күрсәтүне оештыру
һәм күмү урыннарын карап тоту
тәртибенә 2 нче кушымта

Күчереп җирләүгә гариза формасы

Җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган
хезмәт җитәкчесенә

____
(вазыйфасы, юридик затның исеме, Ф.И.А.)
____
____
____
(кемнән: Ф. И. А., яшәү урыны,
элемтә өчен телефон)

ГАРИЗА.

Күчереп җирләү өчен рөхсәт бирүегезне сорыйм
____
(вафат булган (үлгән) белән туганлык дәрәҗәсе; үлгәннең Ф. И. А.)
"_” _____ 20__ елда үлгән, җирләнгән ______________________________

____
(җирләнгән урын)
____
(күчереп күмү урыны) ______________________________________
____
_(сәбәп, күчереп күмү нигезе)

Күчереп җирләүгә каршы килеп чыккан башка туганнары юк.
Бирелә торган белешмәләрнең тулылыгы һәм дөреслеге өчен тулы
җаваплылык тотам.

Кушымта:

1) ____;
2) ____.

"___"__________20__ ел.

____________ ________________________
(имза) (имзанын расшифровкалау)

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районының
« Савруш авыл җирлеге»
муниципаль берәмлеге территориясендә
ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру
һәм күмү урыннарын карап тоту
тәртибенә 3 нче кушымта

Муниципаль берәмлек территориясендә күмелгән урыннарны
теркәү Кенәгәсенең титул бите формасы

____

____
(җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәтнең атамасы)
____

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының
" Савруш авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге территориясендә каберлекләрне теркәү кенәгәсе
№ __ ;

____
(зират исеме)

Башланган "__ " _________ 20__ ел.
Тәмам "__ “ _________ 20__ ел.

"Беловка авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге территориясендә каберлекләрне теркәү кенәгәсенең эчтәлекле өлеше

Җирләүнең теркәү номеры	Мәрхүмнен Ф. И. А	Мәрхүмнен яше	Үлем датасы	(Серия, номер) Үлем турында таныклыкнын сериясе, номеры	Үлем турында таныклык биргән ГХАТнын исеме	Күмү датасы	җир казучынын Ф.И.А.	Квартал / сект / җирләү участогы номеры	Ф. И. А, моб. җирләү урыны өчен җаваплы телефоны
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районынын
« Савруш авыл җирлеге»
муниципаль берәмлеге территориясендә
ритуаль хезмәтләр күрсәтүне
оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту
тәртибенә 4 нче кушымта

160 х 110 мм зурлыктагы җирләү турында таныклык
титул кәгазенең рәвеше "Җирләү турында таныклык" билгесе белән.

"Савруш авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге зиратында җирләү турында белешмә

1нче бит

____

(җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәтнен атамасы)

Җирләү турында таныклык № _

____

(җирләү төрен күрсәтергә: ялгыз, гаилә, туганнар (гомуми), дәрәҗәле, хәрби)
белән____ түбәндәге адрес буенча урнашкан:
(зират исеме)

____

____

Күмелгән урын өчен җаваплы затка бирелде____________________________________
(фамилиясе,исеме, әтисенең исеме)

2 нче бит

Мәрхүмнең каберен теркәү турында мәгълүмат __________________________________
(фамилиясе,мәрхүмнең исеме, әтисенең исеме)
Туган көне "__ "_______ 20__ ел. Үлем датасы "__ "_______ 20__ ел.
Күмелү датасы " ___" _______ 20__ ел., №_____________________________
(күмелгән теркәү номеры);
квартал номерлары/ сектор/ җирләү участогы _____ / ____ / ______________
Җир кишәрлегенең күләме ____________________________________
(озынлыгы, киңлеге, м)

____

(җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт җитәкчесе вазыйфасы)

_______ __________________________

имза) (имзаны расшифровкалау)

М.У.

Таныклык бирү датасы " __" _______ 20__ ел.

3 нче бит

" ___" ________20__ ел. Җирләү____________ җирләнгән буш урында мәрхүмнең теркәлгән,*

____

(мәрхүмнен фамилиясе, исеме, әтисенен исеме)

Туган көне "__" _______20__ел Үлем датасы " __ “________20__ ел.
Күмелү датасы " __ “________ 20__ел , №_________

(күмелгән теркәү номеры);

____

(җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт җитәкчесе вазыйфасы)

_______ __________________________

имза) (имзаны расшифровкалау)

М.У.

4 нче бит

"___" ________20__ ел вафат булган кешенең каберенә кабат күмелү теркәлгән

____

(мәрхүмнең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме)

Туган көне "__" ____ 20__ ел.   Үлем датасы "__" _____ 20__ ел.
Күмелү датасы "__" _____ 20__ ел. ,   №_________________

(күмелгән теркәү номеры);

____

(җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт җитәкчесе вазыйфасы)

________________   ____

(имза)   (имзаны расшифровкалау)

М.У.

5 нче бит

Кабер корылмасы (кабер ташы, койма) урнаштырылган һәм теркәлгән
"__" ____20__ ел   №__   .
Кабер корылманың (кабер ташлары, коймалар) үлчәмнәре һәм язу тексты килештерелгән.

____

____

____

(кабер корылмасы материалының тасвирламасы (кабер ташлары, киртәләр), аның күләме)

____

(җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт җитәкчесе вазыйфасы)

_________________   ____

(имза)   (имзаның расшифровкалау)

М.У.

"__"________ 20__ ел . кабер корылмасында (кабер ташларында) өстәмә текст

____

(җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт җитәкчесе вазыйфасы)

__________________   ____

(имза)   (имзаны расшифровкалау)

М.У.

6 нче бит

Җирләү урыны өчен җаваплы зат белешмәлеге.

Җирләү турындагы таныклык зират администрациясе белән килештереп, таныклыкта күрсәтелгән күмү урыны белән гамәлләр кылу хокукын раслаучы документ булып тора.

Җирләү урыны өчен җаваплы зат түбәндәгеләргә бурычлы:

1) каберне, каберлекләрне, яшел утыртмаларны тиешле хәлдә тотарга;

2) кабер калкулыкларын, үләннәрне чаптыруны, кабер корылмаларны ремонтлауны һәм буяуны, чүп-чар махсус билгеләнгән урыннарга (контейнерлар) чыгарылган периметр буйлап 0,5м ераклыкта чистартуны үз вакытында башкарырга;

3) күмелгән урыннарны планлы рәвештә яңадан рәсмиләштерергә.

Агачлар төшү, стихияле бәла-казалар, урлаулар һәм вандализм нәтиҗәсендә зарар күргән корылмаларны иминиятләштерү тәкъдим ителә.

Зират территориясендә түбәндәгеләр тыела:

учак ягарга; ком һәм балчык табарга; дерн кисәргә; хайваннарны күмәргә; күмү урыннарында агачлар һәм куаклар утыртырга; ябылганнан соң зират территориясендә булырга; чит кеше милкен үзләштерергә; аны күчерергә һәм башка үзидарәле гамәлләр башкарырга.

***3** нче бит гаилә, туганлык җирләнүе очракта тулылана

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районынын
« Савруш авыл җирлеге»
муниципаль берәмлеге территориясендә
ритуаль хезмәт күрсәтүләрне оештыру
һәм күмү урыннарын карап тоту
тәртибенә 5 нче кушымта

Таныклыкларны А4 (210 x 297 мм) форматы белән җирләү турында
теркәү кенәгәсенен титул кәгазе формасы

____
(җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәтнең атамасы)
____

ҖИРЛӘҮ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘРНЕ ТЕРКӘҮ КИТАБЫ

____
(зират исеме)

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Беловка авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге
__ нче номерлы

Башланган “__" ______20__ ел.
Тәмам ”__ " _____ 20__ ел.

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районынын
« Савруш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге зиратына җирләү турында
белешмәләр теркәү кенәгәсенең эчтәлекле өлеше

Җирләү турында таныклыкның теркәү номеры	Җирләү турында белешмә бирү датасы	Җирләү урыны өчен җаваплы затның Ф.И.О., адресы,телефоны	Күмелгән урынның теркәү	Мәрхүмнең Ф. И. А	Үлем датасы	Җирләү датасы	квартал/сектор/ күмү участогы номеры	Күмелү урыны өч җаваплы кеше күм турында таныклык турында имза
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районының
" Савруш авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге
территориясендә ритуаль хезмәтләр күрсәтүне
һәм күмү урыннарын карап тоту
тәртибенә 6 нчы кушымта

Кабер корылмасын урнаштыруга гариза формасы

Җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт җитәкчесенә
____
(вазыйфасы, юридик затның исеме, Ф.И.А.)
____
____
____
(кемнән: Ф. И. А., яшәү урыны,
элемтә өчен телефон

Гариза.

_________________________ күмелгән урында _______________________________ куюны рөхсәт итүегезне сорыйм.
(мәрхүмнең Ф. И. А) (кабер корылма исеме) урнаштыруны

№_______/________/_________
(квартал номерлары/сектор/җирләү участогы)

____

(зират исеме)

Каберләү корылмасын урнаштыру буенча эшләр башкарылачак:

1) ____;

(Ф. И. А., юридик затның исеме, адрес)

2) ____.

(Ф. И. А., юридик затның исеме, адрес)

Кушымталар:

1) паспорт күчермәсе;

2) күмелү турында таныклык күчермәсе;

3) кабер корылмасынын проекты (эскиз, фотография, тасвирламасы);

4) кабер корылмасының житештерүгә (сатып алуга) документларның күчермәләре

"___"________20__ ел. ___________ ____________________

(мөрәҗәгать итүченең имзасы) (имзаны расшифровкалау).

Күмү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт карары:

____

____

____

____

"_" 20__ ел. _________

______

____ _________ ____________________

(җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт җитәкчесе вазыйфасы)

______

(имза) (имзаның расшифровкалау)

М.У.